

tal ha d'aprendre a costa seva, ia valor del mètode tan racional que ha escollit. Una gran part de l'obra de JMJ expressa aquesta experiència personal: la dificultat d'adaptar la nostra lògica a la vida.

—Salta borni, que hi ha un rec...

—Nyèbit!. No tens sentiments elevats.

Estiracordetes! Escaguitxat moral!

Quina mala llet!

—Sóc com la vaca de la Margarida, que fa la llet aigualida.

—Ecs!

—Què t'empatolles? No se sap si és

gros el nap, fins que ha tret el cap.

—Tens bastant de terra, encara que no en tens tanta com el teu germà.

—Coqui! Gasiu!

Ell crea i renova el gènere de la "sessió familiar de projecció de diapositives", amb una documentació minuciosa, seleccionada i contrastada de Figueres tal com era abans de la xocolatada feixista, enllumenada mitjançant uns deliciosos fanals que ara ens escamotegen. La seva recerca és una agosarada aproximació a la veritat. Obra d'art i, ensems, mitjà d'expressió.

En una altra dimensió, s'ha de dir també que el concepte poètic de la fugida del temps condiciona la seva tasca. L'autor infereix aquí la noció d'una certa pietat burleta i, per la justícia, per la necessitat d'harmonia, es refugia en l'ordre, guiat per la seva raó, plena tanmateix, de respecte i de civilitat. Potser la mentalitat britànica, la seva contenció, el seu humor i una mica del seu confort corresponen a les afeccions de JMJ.

—És clar... l'olla i la dona, reposada.

—Dona i sardina, com més petita més fina.

—Bé, bé... anem a pams: si no plou per Sant Jordi, tururut a l'ordi.

—Tallar les ungles el dilluns, escurça la vista.

—Els gats rail!

—Què passa!

—Els gats no es veuen als miralls.

—Ja veus... bo i sa, i ha fet un pet com un aglà.

—Sembles fet de nyigui-nyogui. Si vols salut tenir, no et deixis decandir.

—El meu fill festejarà amb la filla del metge.

—Llimona i all, metges al carall...

—Ha fet de vós l'instrument de la seva venjança.

—Em fa por.

—Jo també.

—Arribarem massa tard.

En ell hi cohabitaven dos conflictes simultanis: el de la necessitat de llibertat i de vida intel·ligent de l'home individual (no pas unidimensional), i la lluita dins el seu cor entre l'amor i l'ofici (o la vocació). Per aital raó també, aquestes projeccions d'una vila estimada són eròtiques. L'obra de JMJ té sempre personatges ben educats, personatges d'interior burgès, i les dones són llur ornament més delicat. La seva moral complicada, es complau en les adolescents, belles com un esquema d'anatomia, o bé en les dones-infants que, igualment com Figueres-infant, travessen la vida en un somriure. JMJ camina seguint les emprentes d'aquestes aparicions mofetes i gra-

cioses; encarna en elles les forces misterioses i acollidores, esparses en l'univers dels botiguers figuerencs de començament de segle.

L'orquestració poderosa del muntatge visual que ara comentem, per la seva discreció, per la seva tendresa aparentment innocent i per tot el seu encís diluït en la simplicitat commovedora i groguenca de les velles postals de la vila, és com la veneració rítmica d'un rostre femení.

—¿Música li fas? No t'hi casaràs.

—Tastaolletes! Cul de got!

—No m'ho haves dit, que estaves leri-leri.

—Aquests records no fan sinó augmentar el meu dolor.

¿Sois aficionados a la moda? ¿Deseáis vestir con gusto y elegancia? ¿Quereis gastar poco y equiparos como un gran señor? ¿Buscáis trajes buenos, bonitos y baratos?—Pues no hagais caso de los pomposos anuncios de Bazares y otros establecimientos, que no tienen mas recomendacion que el bombo de sus prospectos, y dirigios al

SASTRE

D. Eduardo Pujolá,

CALLE DE GERONA,

NÚM. 1.º, PISO PRINCIPAL,

quien os proporcionará los mejores tejidos de los principales depósitos de España y del extranjero, sin exigir ninguna prima, y os vestirá, casi de balde, con arreglo al último figurín.